

ПРАВИЛНИК

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

2022г.

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

1. Настоящият правилник е разработен на основание чл.5 ал .1 от инструкция от 05.07. 1996г на МОН за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета -ДВ , бр.61/96г.
2. Правилникът се утвърждава от директора на просветното звено не по-късно от началото на учебната година
3. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно-ехнически средства , материали и вещества , при измснение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република БЪЛГАРИЯ.

РАЗДЕЛ I

Област и ред за прилагане на правилника

1. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогическия персонал в СУ „Никола Й. Вапцаров" , както и за лицата , които по различни поводи се намират в училищната сграда , работилниците , площадки , терени и др.
2. Правилникът има за цел да конкретизира основните изисквания , които трябва да се спазват при провеждане на обучението, възпитанието и труда, предотвратяването на евентуални трудови злоупотреки и заболявания на учениците , получени в резултат от учебния процес или провеждането на екскурзии , летни и зимни лагери , зелени учи- лица и др .
3. Отговорност за изпълнението на правилника носи училищното ръководство.

РАЗДЕЛ II

Права , задължения и отговорности на длъжностните лица и учениците за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд

Педагогически персонал

1. В началото на всяка учебна година класните ръководители и учителите запознават учениците с нормите на безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите. Класните ръководители извършват необходимия периодичен инструктаж по безопасността на учениците на всяко тримесечие . Забранява се увеличаването на продължителността на учебния час и съкращаването на междучасията от учителите , което води до преумора на учениците , намаляване на вниманието им и до увеличаване на опасността от злоупотреки.

2. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели. участници в похода, пешеходци или пътници в транспортните средства.
3. Списъците на учениците от групите заминаващи на поход,екскурзия и т.н . се предават на заместник-директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутния лист за придвижване на групата .
4. Екскурзии се провеждат в съответствие с Наредба №2 на МОН от 24.04.1997г. за организиране и провеждане на детски и учен ически отдиш и туризъм като за целта ръководството:
 - (1) Предварително проучва легитимността на фирмата-организатор, организираното хранене и фирмата превозвач .
 - (2) Изисква от родителите на учениците декларация за съгласие децата им да бъдат включени в групата.
 - (3) Издава заповед за ръководители и отговорници на групите, като съставят им се определя в зависимост от броя на учсницитс и спецификата на ученическия отдиш.
 - (4) Ръководителите на отделните форми на организиран отдиш и туризъм. Медицинския, педагогическия и останалият обслужващ персонал носят лична отговорност за живота и здравето на децата и учениците от поемането им в сборния пункт, по време на екскурзията и до връщането им при родителите и настойниците.
5. При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици. Същите могат да участват в похода след разрешение от лекар и писмено съгласие на родителите (или присъствието на родител на мероприятияето),
6. Преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания учениците-участници задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физическо нъзпитание или треньорите.
7. Преди провеждане на лабораторни упражнения учениците предварително се инструктират от преподавателя за безопасна работа.
8. Задължително е разглеждането на теми по Гражданска защита в час на класа, след приключванс на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени ел. уреди. учебно-технически средства и осветление.

9. Дежурните учители следят нормалното придвижване на учениците в училищната сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата. При инциденти незабавно информират ръководството .

Непедагогически персонал

/Помощен и обслужващ персонал -работници и служители/

1. Спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина , изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.

2. Явяват се на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възложените им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или други упойващи вещества.

3. Спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд. безопасността на движението и противопожарна охрана.

4. Гржат се за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа.

5. Поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното място.

6. Не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана, както и такава, която застрашава живота и здравето на учениците и собственото им такова.

7. Не работят с машини , които не познават.

8. Поддържат и повишават квалификацията си по безопасни методи на труд.

9. Периодично или за конкретен случай се запознават с изискванията за безопасна работа, отнасящи се за работното място -машината на която работят.

10. Имат право да откажат изпълнението или да проустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомят за това прекия си ръководител.

11. Имат право да откажат изпълнението на работа, за която не са инструктирани или нямат правоспособност.

12. Задължително се явяват на периодични медицински прегледи и изследване, когато затова им е съобщено или в друг конкретен случай.

13. Чистачите задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси , бюра, пейки, первази и повърхности.

14. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителска стая и канцеларии задължително се почистват и проветряват.

15. Класните стаи и кабинети се проветряват през всяко междучасие.

16. Класните стаи и кабинети се почистват след приключване на учебните занятия

17. проветряват се и се забърсват с влажна кърпа .

18. Преди пачалото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярът всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите в училищната сграда , а при констатирани нередности незабавно уведомява училищното ръководство.

19. По време на учебните часове през зимните месеци в класните стаи и кабинетите температурата трябва да бъде не по-малко от 18 градуса, Измерването на температурата се извършва от домакина и медицинското лице и се отразява в специална тетрадка. При отклонения ръководството на училището се уведомява своевременно.
20. Преди началото и след края на учебните занятия работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите , прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафове и осветлението. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им, като своевременно уведомява домакина и училищното ръководство.
21. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия , след голямото междучасие и след приключване на учебните занятия.
22. Чистачките измиват прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне. а също на изправни маси и стълби.
23. Качването и слизането при почистване на прозорните или подмяна на осветителните тела става изключително внимателно при спазване на правилата за безопасност .
24. Дъските се ремонтират преди началото на учебната година , през ваканцията и при необходимост.
25. Учи лишния т двор и спортните площадки се почистват всяка сутрин, след голямото междучасие и след приключване на учебните занятия.
26. Пердета, завеси, покривки, пътеки и килими се перат всяка ваканция.
27. Почистването на паркета става през всяка ваканция, като чистачките спазват правилата за работа с опасни химикали,
28. По време на работа с опасни химикали прозорците на кабинетите , класните стаи и залите задължително са отворени .
29. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно-технически средства, съоръжения, машини, печки и други , те задължително се изключват от електрическата мрежа.
30. Ремонт на ел. табла се извършва само след централно изключване на ел. мрежа.
31. След приключване на учебните занятия чистачките задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветленис.
32. Обслужващият персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.
33. До началото на учебната година задължително се осигуряват от длъжностното лице медикаменти за долекарска помощ.
34. При пожар, земетресение, аварии. стихийно бедствие и други, чистачките от първия стаж обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуация на учениците .
35. За училищни нужди се закупуват или приемат като дарения само уреди, съоръжения , пособия, учебно-технически средства и други, отговарящи на БДС .
36. Леснозапалими материали се съхраняват от домакина на строго определените за целта места, безопасни за здравето на учениците и трудовия колектив.
37. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа и училищния двор и около него.

38. През есенно-зимния сезон стриктно да се спазва планът за работа през зимни условия – „План за осигуряване на учебен процес през зимата " с оглед на безопасните условия на труд .
39. През зимните дни чистачките, работникът по поддръжката и домакинът организират почистването на двора , стълбището пред училището и тротоарите ,за да не се образуват заледени участъци.

ДИРЕКТОРЪТ Е ДЛЪЖЕН:

В съответствие със Закона за здравословни и безопасни условия на труд (Обн. ДВ бр.134 от 23.13 .1997 г.), Наредба № 3 от 14.05.1996 г. за инструктажа на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана, Инструкцията от 5 юли 1996 за изискванията за безопасни условия па възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета да осигури:

1. подходящи стаи за кабинети ;
2. прилагането на изискванията за безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана на класните стаи и кабинетите;
3. необходимото противопожарно оборудване, както и изправността на наличните противопожарни съоръжения;
4. надежността и изправността на пътищата за евакуация, правилната експлоатация на отоплителната и на електрическата инсталация;
5. при възникнали бедствия , пожари, терористични действия. други извънредни обстоятелства и инциденти с ученици или учители, при които има а пострадали или са нанесени сериозни материални щети, незабавно да подаде първоначална информация на тел .112, на Кмета на населено място и на началника на РУО;
6. След изясняване на фактите и обстоятелствата, в срок до 24 часа да изпрати до Началника на РУО писмен доклад за състоянието на пострадалите ,размера на настъпилите щети и предприетите действия по уведомяване на родители и компетентните институции;
7. До началото па всяка учебна година изготвянето на инструкции за правилна и безопасна работа с отделните машини, апарати и съоръжения, за учебните кабинети, лаборатории и работилници , съответстващи на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености учащите и липса на трудови навици.
8. Безопасни и здравословни условия на труд , така че всяка опасност за живота и здравето на работника или служителя да бъде предотвратена.
9. Указания, за реда и начина за изпълнение на задачите , включително запознаване с длъжностните характеристики и правилата за здравословни безопасни условия за труд.
10. Вписването към длъжностните характеристики на служителите и работниците на конкретните им задължения за осигуряване на безопасни условия на труд .
11. При сключване на договори с други организации за изпълненис на ремонтни дейности включва и мерки за осигуряване на безопасни условия на труд.
12. Необходимите средства за осъществяване на мероприятията по охрана на труда.
13. Условия за санитарно-битово и медицинско обслужване на работниците, служителите и учащите се.

14. Преглед на сградите след извършен основен ремонт и обръща внимание на закрепването на вратите, прозорците, обезопасяването на ел. инсталацията и съоръженията /зануляване, заземяване/, монтиране на машините, изискванията на хигиена на труда и противопожарната безопасност.
15. Докладва ежегодно на педагогическия съвет за състоянието по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана, за причините, довели до трудови злополуки и предприетите мерки за отстраняването им.
16. Своевременно съставяне на акт за трудова злополука или професионално заболяване, както и разследване на причините довели до това. Незабавно уведомява на РИО.
17. МОН, регионалната инспекция по труда, органите на МВР, прокуратурата и гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход злополуки и на тежки аварии.
18. Осигурява взаимодействие и координация с органите на МТСГ, МЗ, МВР, МОС и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
19. Отговаря за пожарообезопасяването чрез спазване на действащи норми, правилници, наредби и предписания.
20. Осигурява необходимото противопожарно оборудване и мястото за разполагането му.
21. Съгласувано с противопожарните органи определя пътищата за евакуация на учащите и други служители и работници.
22. Подпомага организирането на евакуация на учениците и трудовия колектив през учебната година и контролира нейното изпълнение.
23. Следи за състоянието на проходите за евакуация, за правилната експлоатация на отоплителните съоръжения, ел. инсталации и други.
24. Изготвянето на инструкции за спазване на изискванията и правилата на пожаробезопасност.
25. Съответното обезопасяване, когато изходът на учебното заведение е в близост до улица с интензивно движение.
26. Извършва контрол при сключване на трудов договор за спазване на изискванията за правоспособност и квалификация.
27. Проявява специална грижа и внимание към определени категории учащи се младежи, жени, лица с намалена трудоспособност и други.

ЗАМЕКНИК-ДИРЕКТОР

1. Изпълнява заедно с директора целият обем от задължения, свързани с организирането, ръководството и управлението на дейността на охраната на труда в процеса на учебната работа с учащите.
2. Създава условия /чрез пълно обезопасяване на машините, уредите, апаратите, инсталациите, уредбите/ и осигурява спазване на всички работни места на нормативните изисквания за безопасна работа.
3. Съдейства и контролира за редовното провеждане на инструктажите и обучението по безопасна работа.

- 4 Организира заедно с лицето за координация и контрол по осигуряване на безопасни условия за възпитание , обучение и труд, изготвянето на инструкции за правилна и безопасна /включително и само пожаробезопасна/ работа с отделни машини, апарати и съоръжения за учебните кабинети, лаборатории и работилници -съответстващи на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености на учащите и липсата им на трудови навици . Изготвените проекти се представят на директора за утвърждаване.
- 5 Изисква от учителите, водещи упражнението в кабинетите и лабораториите, да поставят на видни места инструкции за безопасна работа.
- 6 Спира работата на машини, съоръжения . уреди, които не са обезопасени според действащите правилници и норми или съществува непосредствена опасност за живота и здравето на хората .
- 7 Съвместно с медицинския специалист и лицето за координация и контрол извършват периодичен контрол в учебните кабинети, лаборатории, работилници, салони за физкултура и т.н за санитарно-хигиенното състояние на учебните места, правилното действие на вентилационните уредби, отоплението, осветлението, шума, физическото натоварване, продължителността на учебния работен ден и други . При забелязани нарушения или недопустими отклонения от допустимите норми в областта на охраната на труда да предприеме мерки за отстраняването им или да информира директора за решение.
- 8 Осигурява снабдяването с необходимите годни безопасни инструменти, съоръжения, противопожарни уреди и други.
- 9 Грижи се за осигуряване на наличие и ползва не на необходимите нормативни документи /общодържавни и отраслови/ , регламентиращи изискванията , свързани с безопасното провеждане на учебния процес .
- 10 Изпълнява в срок заповедите на директора и предписанията на контролните органи за отстраняване на допуснати нарушения по БХТ и ПО . Пряко ръководи изпълнението на мероприятия за подобряване на условията на работа, за организиране или недопускане на причини , водещи до трудови злополуки и професионални заболявания .
- 11 Следи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения . Не допуска използването им за никакви други цели , освен при нужда за гасене на запалване или пожар.
- 12 Организира провеждането на противопожарна подготовка на работниците и служителите от обслужващия и преподавателския състав с изучаване на изискванията по противопожарната охрана и правилата за ползване на наличните средства за гасене с периодични проверки на знанията .
- 13 Следи за състоянието на проходите за евакуация , за правилната експлоатация на отоплителните съоръжения и ел .инсталации и уреди и спазване на противопожарни норми.
- 14 Организира за учениците обучение по противопожарни знания и подготовка.
- 15 Изпълнява задълженията на работодателя за спазване разпоредбите на КТ във връзка с работното време, почивките и отпуските на щатния персонал.
- 16 Изпълнява и всички други задължения по БХТ и ПО и трудовите правоотношения, предвидени в нормативните документи по длъжността .

ГЛАВА ВТОРА

Условия, изисквания и правила за безопасно и здравословно провеждане на възпитанието , обучението и трудовата дейност

РАЗДЕЛ I

Електрообзавеждане и електробезопасност

Ел. уреди , съоръжения, инсталации и съставлящите ги елементи по устройство и изпълнение да отговарят на изискванията на Правилника за устройство на ел . уредби, на стандартизационни документи , както и да са съобразени със специфичните условия на изисквания за поддържане и ремонт .

Да се спазват изискванията за безопасна работа при експлоатация и поддържане на ел . уредби , ел. съоръжения , ел . инсталации, ел . проводни и други.

Включването и изключването на напрежението за ел. консуматорите в работилниците и лабораториите трябва да се извършва от централното табло .

Забранено е на учениците да пипат и извършват поправки и ремонт по ел . инсталациите на машините .

Всички ел . разпределителни и пускони табла, кабели и инсталации след демонтиране и преместване на работната машина незабавно да бъдат изключени от напрежението.

Задължително се изготвят инструкции за безопасна работа с ръчни ел . инструменти . преносими ел. лампи и трансформатори, за изискванията към условията , на които трябва да отговарят тези инструменти, за изискванията към напрежението според

условията на работната среда произтичащите от всичко това специални мерки.

Не се допуска работа с неизправни ел . щепсели, съединения, ключове, шнури и кабели.

Спазването на изискванията , включени в правилника за безопасност на труда, е задължително .

РАЗДЕЛ II

Санитарно-битово осигуряване

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти , а отпадъците да се съберат на определените за целта места .
2. Да се поддържат в добър вид съблекалните, помещенията с душеве и умивалници, помещенията за почивка , тоалетните и в изправност шкафчетата, душевете, бойлерите и други.
3. Да се спазват от всички -педагогически, непедагогически персонал и ученици , въведения режим за труд и почивка .
4. Кабинетът на медицинският специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.

РАЗДЕЛ III

Водоснабдяване и канализация

- Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенно-санитарни, питейно -битови и противопожарни нужди .
- Да се поддържа в изправност водопроводната инсталация и канализационната система .

РАЗДЕЛ IV

Противопожарна охрана

Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно от сградата ;

Пътищата, проходите и входовете към сградата трябва да бъдат свободни от всякакви материали, а през зимата почиствани от сняг .

Вратите,определени за евакуация трябва да се отварят навън;

Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия в училището: Организаторите на мероприятията преди започването му трябва да проверят помещението , изходите и осигурителните средства за гасен е. Задължително е при-съствието на дежурни учители , инструктирани за правилата за противопожарна охрана.

При провеждане на масови мероприятия е забранено :

-произвеждането на светлинни ефекти с използването на химически вещества, които могат да причинят пожар;

-да се загасява напълно светлината в помещението ;

При провеждане на новогодишни тържества с забранено :

-поставянето на елхата на разстояние по-малко от 1 метър от стен ата ;

-поставяне на елхата в положение , затрудняващо излизането от помещението ;

-използването на свещи, бенгалски огън и други запалителни магерииали.

РАЗДЕЛ V

Правила и изисквания за безопасна работа в учебните кабинети по физика и химия , ИТ , физическо възпитание и спорт,домашен бит и техника и икономика и технологии

Учителите по физика и химия, ИТ , физическо възпитание и спорт,домашна техника и икономика и технологии в срок до 30.09. всяка учебна година извършват необходимите инструктажи за безопасна работа в специализираните кабинети и помещения.

ГЛАВА ТРЕТА

Инструктаж и обучение по безопасност , хигиена на труда и противопожарна охрана

- 1 Инструктажите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана са: начален на работно място, периодичен и извънреден.
- 2 Инструктажите се провеждат по време на работа ;

- 3 Провежданите инструктажи се записват в специална тетрадка за инструктажите:
- 4 Целта на началния инструктаж с лицата, които постъпват на работа, да бъдат за-познати с основните правила и изисквания по безопасност, хигиена на труда и ППО на територията на училището ;с вида и характера на извършваната работа ; с възможните рискове и с изискванията към тяхното поведение с оглед запазване здравето и живота им;

5. Инструктажът на работното място е практическо запознаване на работника или служителя с конкретните изисквания за безопасност при изпълнение на трудовата дейност .

6. Периодичният инстректаж има за цел да поддържа знанията по безопасност , хигиена на труда и ППО ;

7. Извънредният инструктаж се провежда след случай на смърт , на тежка аварийна трудова злополука, пожар, природно бедствие, при констатирани груби нарушения на нормите и изискваният , както и с работещите, отсъствали от работа повече от 45 дни, независимо от причините за отсъствието.

Част от настоящият правилник са Правила за обучение в условията на пандемия; инструктажите за работа в: Компютърна зала, Кабинет по ФА, ХООС, БЗО и ФВС.

Настоящият правилник актуализиран и допълнен с решение на ПС с Протокол № 9 от 05.09.2022г. и утвърден със заповед № 622/05.09.2022г. на директора.

Утвърждавам:

/Директор: Живко Тулевски/

